

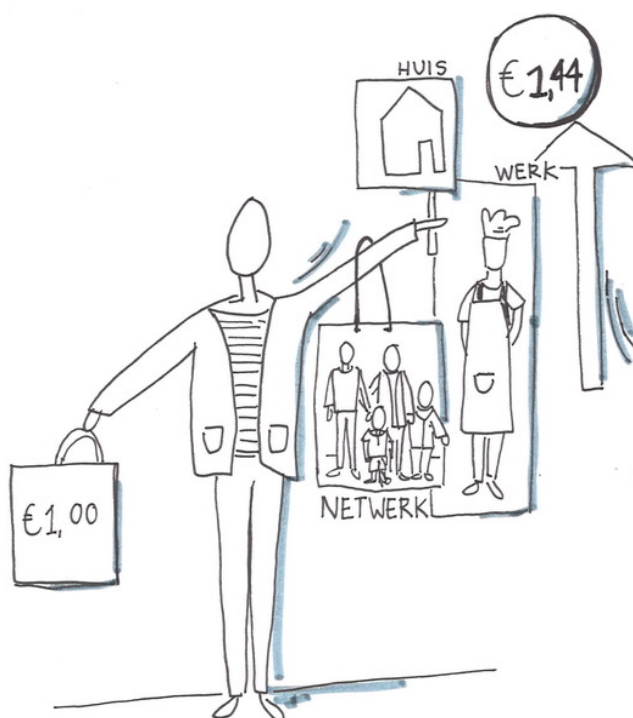

gezinspiratieplein

voor gezinnen met inhuisgeplaatste kinderen

Maatschappelijke Business Case Gezinshuizen - 2016

Wat levert langdurig inhuisplaatsen de samenleving op?

Colofon

© 2017 Gezinspiratieplein

Dit rapport is geschreven als vervolg op het project 'maatschappelijke Business Case Gezinshuizen'. Dit project is uitgevoerd in opdracht van het Gezinspiratieplein. De betrokken zorgorganisaties en financiers zijn allen lid van de Alliantie Kind in Gezin.

Na het project is er in een samenwerkingsverband verder gewerkt aan het vervolg op de maatschappelijke Business Case Gezinshuizen. Samenwerkingspartners zijn: Gezinspiratieplein, Gezinshuis.com en Spirit.

Het project is financieel mogelijk gemaakt door de Alliantie Kind in Gezin en de bij het project betrokken samenwerkingspartners.

Deze publicatie kon tot stand komen dankzij de medewerking van de gezinshuizen van Gezinshuis.com en Spirit. Grote dank aan alle gezinshuizen die hun gezinshuis hebben opengesteld voor dit onderzoek.

Auteur

Gezinspiratieplein

Redactie

Ariënné Wunderink, John Coopmans en Annemieke de Vries

Illustratie

Sacha Sluijter, Gezinspiratieplein

Partners publicatie

gezinshuis
com

spirit!
Jeugd & Oproedehulp

jeugddorp
De Glind

Financieel mogelijk gemaakt door:

Met medewerking van:

Meer informatie over deze publicatie

Heeft u vragen naar aanleiding van deze publicatie?
Neem dan gerust contact met ons op.

Annemieke de Vries | a.devries@gezinspiratieplein.nl
Rudolphlaan 2 | 3794 MZ De Glind | Tel. (0342) 45 90 24
www.gezinspiratieplein.nl

Inhoudsopgave

1. Introductie	3
2. Over de methodiek: Social Return on Investment	4
3. Uitkomsten	5
3.1 <i>Gemiddelde input: de kosten van een gezinshuis</i>	5
3.2 <i>Gemiddelde output en outcome: de opbrengsten van het gezinshuis</i>	5
3.3 <i>SROI ratio</i>	7
3.4 <i>Belangrijke, maar niet kwantificeerbare indicatoren voor meerwaarde gezinshuis</i>	7
4. Conclusies	9
Bijlage 1. Maatschappelijke effecten gezinshuizen	10
Bijlage 2. Impact map en opbrengsten	11

1. Introductie

In 2015 leverde de eerste maatschappelijke Business Case Gezinshuizen¹ het eerste wetenschappelijke bewijs voor de meerwaarde van gezinshuizen. Het toonde aan dat het langdurig inhuisplaatsen van uithuisgeplaatste kinderen zowel inhoudelijk als maatschappelijk rendement heeft. Met het onderzoek is een template ontwikkeld die helpt bij het berekenen van de maatschappelijke meerwaarde per gezinshuis. De template is gebruikt om de meerwaarde van 28 gezinshuizen van Spirit en Gezinshuis.com te meten. De uitkomsten hiervan vormen samen een tweede maatschappelijke Business Case Gezinshuizen (mBC). De resultaten van deze tweede mBC bevestigen die uit 2015 en laten zien dat het maatschappelijk rendement zelfs nog hoger is dan in eerste instantie gedacht: elke geïnvesteerde euro levert de maatschappij uiteindelijk €1,44 op!

De eerste meting betrof gegevens van voor de transitie. Deze vervolgpublishatie betreft gegevens over gezinshuizen in het jaar na de transitie en geeft zo een actueel beeld. De publicatie bevat naast het gemiddelde rendement van de 28 onderzochte gezinshuizen meer informatie over hoe deze investering is georganiseerd en wie profiteert van deze resultaten. De belangrijkste belanghebbenden en ingeschatte effecten van langdurige opvang in gezinshuizen zijn in beeld gebracht.

Aanleiding voor tweede mBC Gezinshuizen

Net als de motivatie voor de eerste Business Case rond gezinshuizen, was ook de motivatie voor deze tweede case de meerwaarde van gezinshuizen inzichtelijk maken. Het geloof in de waarde van inhuisplaatsen groeit, ook onder gemeenten. Dat was motivatie om verder te gaan met dit project. De maatschappelijke Business Case Gezinshuizen helpt om investeringen door financierders (veelal gemeenten) te kunnen verantwoorden, en om het bestaansrecht van gezinshuizen aan te tonen. Deze tweede Business Case biedt hiervoor een stevige basis, die de uitkomsten van eerder onderzoek versterkt.

Input voor de nieuwe publicatie kwam van Gezinshuis.com en Spirit. Beiden hebben de in 2015 ontwikkelde template gebruikt om de maatschappelijke meerwaarde van meerdere gezinshuizen uit hun eigen bestand te meten. Enerzijds om de gezinshuizen uit de eigen organisatie te

kunnen monitoren, anderzijds om de uitkomsten uit de eerste publicatie te kunnen verifiëren. Hiervoor is de Social Return on Investment (SROI) van nog eens 28 gezinshuizen berekend. Met behulp van deze (geanonimiseerde) resultaten is deze nieuwe mBC Gezinshuizen tot stand gekomen.

Met deze publicatie wil het Gezinspiratieplein met haar partners opnieuw de meerwaarde van gezinshuizen onder de aandacht brengen. Voor alle gezinshuizen in Nederland, alsook alle organisaties die met gezinshuizen werken of deze afnemen, zoals financiers en gemeenten.

Opbouw publicatie

De publicatie is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 2 beschrijft de methodiek die is gebruikt om de maatschappelijke meerwaarde van gezinshuizen te berekenen: de Social Return on Investment. In hoofdstuk 3 worden de uitkomsten van de maatschappelijke Business Case besproken. Hiervoor wordt eerst de input, oftewel de kosten van een gezinshuis, behandeld. Vervolgens komen de opbrengsten van het gezinshuis (de output) en de maatschappelijke effecten (de outcome) aan bod. Met behulp van de input en opbrengsten is daarna het Social Return on Investment ratio berekend. Als laatste worden de niet-gekwantificeerde effecten van verblijf in het gezinshuis behandeld. In hoofdstuk 4 worden de conclusies en aanbevelingen besproken.

¹ Zie: <http://gezinspiratieplein.nl/actueel/nieuws/173-maatschappelijke-business-case-gezinshuizen>.

2. Over de methodiek: Social Return on Investment

Om de maatschappelijke meerwaarde van gezinshuizen vast te kunnen stellen, zijn alle verwachte economische én maatschappelijke kosten in kaart gebracht. Hiervoor is gebruik gemaakt van de methodiek 'Social Return on Investment' (SROI).

SROI is een methode om het maatschappelijk rendement van investeringen concreet zichtbaar en meetbaar te maken. Hiervoor worden eerst alle belangrijke stakeholders in kaart gebracht. Met stakeholders (of belanghebbenden) worden personen en organisaties bedoeld die investeren in, en/of belang hebben bij het gezinshuis. De eerste mBC Gezinshuizen identificeerde de volgende belanghebbenden, die ook in deze business case weer zijn gehanteerd: het kind, het gezinshuis, het biologisch gezin, de verwijzer, de gemeente en de financier. Voor veel gezinshuizen is na de transitie de betreffende gemeente eveneens de financier geworden.

Per stakeholder worden, op basis van wetenschappelijk onderzoek, de effecten van langdurig inhuishuizen in beeld gebracht en omgezet in meetbare waardes. Met behulp van deze waardes (output en outcome) kan er uiteindelijk een Social Return on Investment ratio (het maatschappelijk rendement) worden berekend door de kosten af te trekken van de opbrengsten. Deze toont het rendement op inhuishuizen.

In de eerste mBC Gezinshuizen vindt u een uitgebreide beschrijving van deze methodiek: [lees hier het rapport mBC Gezinshuizen 2015](#).

Uitgangspunten

Bij dit onderzoek zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd voor de berekeningen:

- **Verblijf tot 18^e jaar:** in de berekening zijn wij er vanuit gegaan dat de jeugdigen die op het moment van het onderzoek in het gezinshuis woonden, hier blijven tot zij 18 jaar zijn. De onderzochte groep kinderen verbleef gemiddeld 3 jaar in het gezinshuis.
- **Gelijke investering:** in tegenstelling tot de eerste publicatie is er nu bij alle gezinshuizen uitgegaan van eenzelfde investeringsbedrag door de financier. Zo worden alle gezinshuizen langs dezelfde meetlat gelegd.

Proces

Voor de totstandkoming van deze publicatie zijn de volgende stappen genomen:

Fase 1

Voor deze tweede maatschappelijke Business Case zijn gezinshuizen verspreid over het land benaderd. Uiteindelijk hebben 28 gezinshuizen meegewerkt. Hiervan zijn er 20 van Gezinshuis.com en 8 van Spirit. In deze gezinshuizen woonden tezamen 100 uithuisgeplaatste kinderen ten tijde van het onderzoek.

Fase 2

Alle gezinshuizen zijn gevraagd om hun medewerking. Wanneer hier een positieve reactie op kwam, is hen gevraagd de samenstelling van hun gezinshuis op te geven.

Fase 3

Deze gegevens zijn vervolgens ingevoerd in de template van de maatschappelijke Business Case Gezinshuizen, die bij de mBC uit 2015 is ontwikkeld.

Fase 4

Per kind is er een vragenlijst verzonden naar de gezinshuisouders. De ingevulde gegevens zijn door de projectleider maatschappelijke Business Case Gezinshuizen gecontroleerd op hun waarschijnlijkheid en de antwoorden zijn toegevoegd in de template.

Fase 5

Per gezinshuis is er een rapport vervaardigd, met hierin hun individuele maatschappelijke meerwaarde. De resultaten zijn met elk gezinshuis besproken.

Fase 6

Als laatste zijn de gegevens van de individuele gezinshuizen geëxtrapoleerd en ter controle aan Sinzer voorgelegd ten behoeve van deze publicatie.

3. Uitkomsten

De gemiddelde SROI ratio van de gezinshuizen uit dit onderzoek is € 1,44. Dit betekent dat **iedere euro aan investering in een gezinshuis € 1,44 aan maatschappelijke waarde oplevert**, en dat de investering dus een positief rendement behaalt. Dit positieve rendement zit hem met name in het voorkomen van (duurdere) zorg, nu en later in het leven van de jongere. Het betreft effecten die toebehoren aan de financier en/of gemeente. Voor de jongere zelf zijn de belangrijkste positieve effecten de vergrote kans op het verkrijgen van werk, het zelfstandig gaan wonen en het opbouwen van een sterk sociaal netwerk. Kortom: het versterken van de maatschappelijke positie van de jongere.

Naast de financieel meetbare effecten kwamen uit dit onderzoek ook diverse belangrijke, maar niet kwantificeerbare effecten naar voren, zoals het verminderen van problematiek van de jongere en verbeterd contact met de biologische ouders.

In de paragrafen hieronder worden beide effecten besproken en wordt uiteengezet hoe het SROI ratio is verkregen.

3.1 Gemiddelde input: de kosten van een gezinshuis

Als eerste is er gekeken naar de gemiddelde investeringen van de belanghebbenden, die nodig zijn voor de uitvoer van een gezinshuis. Bij de inbreng is puur de financiële investering meegenomen, en bijvoorbeeld niet de inzet van tijd door de partner en/of het netwerk van de gezinshuisouder. Activiteiten als deze zijn een belangrijk onderdeel van de daadwerkelijke input van het gezinshuis. Maar ze zijn niet op een verantwoorde manier te kwantificeren vanuit de literatuur en daarom dus niet meegenomen in de berekening van het ratio.

Wanneer men kijkt naar de geldelijke investering, dan was de **gemiddelde totale inbreng per kind € 313.510,55** (daarbij gerekend met een gemiddeld verblijf van bijna 3 jaar).

Bij deze inbreng zijn de investeringen meegenomen van:

- **de financier:** deze investeert door de inbreng van de verblijfskosten. Deze zijn gelijk aan gemiddeld € 312.836,40 per kind;

- **de biologische ouder:** deze investeert doormiddel van vervoerskosten, ouderbijdrage en andere kosten. Per kind was hun inbreng gemiddeld € 674,15. Per gezinshuis € 2.470,66 en in totaal € 67.414,60.

De grootste inbreng zit dus duidelijk bij de financier (vaak de gemeente of zorgverzekeraar).

Inbreng die niet in geld wordt uitgedrukt

De inbreng voor uitvoering van een gezinshuis gaat echter veel verder dan deze geldelijke inbreng. De diverse belanghebbenden leveren ook grote andere inzet. Hoewel deze zoals gezegd niet zijn meegenomen in de berekening van het ratio, worden de belangrijkste activiteiten hieronder per stakeholder beschreven om aan te geven welke inzet het langdurig inhuisplaatsen van een kind vraagt van een ieder.

Belanghebbende	Activiteit
Kinderen	Ontvangen van dagelijkse opvoeding en verzorging.
Biologisch gezin	Het onderhouden en waar mogelijk verbeteren van de relatie met het kind.
Financier	Financiering verblijf en hulpkosten.
Zorgaanbieder	Faciliteren verblijfsplek. Faciliteren hulpvraag.
Gemeenten / Zorgverzekeraars	Financiering verblijf en hulpkosten.
Verwijzer	Zorg voor plaatsing kind.
Gezinshuisouders	Opvoeden en verzorgen van de geplaatste kinderen.

3.2 Gemiddelde output en outcome: de opbrengsten van het gezinshuis

Bovengenoemde activiteiten leveren zowel 'output' op als 'outcome'. Met output worden de prestaties van het gezinshuis bedoeld. Deze prestaties zijn direct stuurbaar en meetbaar. De outcome zijn de maatschappelijke effecten van de output. Deze zijn niet direct meetbaar of stuurbaar, en worden (indirect) gemeten door het gebruik van indicatoren.

Zowel de output als outcome zijn meegenomen als opbrengsten van het gezinshuis.

Output

Hieronder zijn de belangrijkste directe uitkomsten van langdurig inhuishuizen op een rij gezet:

Belanghebbende	Output	Gemiddeld aantal per gezinshuis	Totaal aantal 28 gezinshuizen
Kinderen	Dagen ontvangen zorg	1.157	32.402
	Contactmomenten met biologische ouders	130	3.652
Biologisch gezin	Contactmomenten met kind(-eren)	130	3.652
Financier (Gemeente / Zorgverzekeraar)	Gefinancierde verblijfsplekken	4	100
Zorgaanbieder	Geplaatste kinderen	4	100
Verwijzer	Geplaatste kinderen	4	100
Gezinshuisouders	Dagen geboden zorg	1.157	32.402

In bijlage 2 is de output per belanghebbende in geldelijke waarde uitgedrukt.

Outcome

In de eerste maatschappelijke Business Case (Sinzer & Gezinspiratieplein, 2015) zijn de maatschappelijke effecten van gezinshuizen geformuleerd. Deze zijn in dit onderzoek weer gebruikt. In bijlage 1 vindt u een omschrijving van al deze effecten.

Meting outcome

Voor elk van deze effecten zijn indicatoren vastgesteld. Per indicator is de maatschappelijke meerwaarde uitgedrukt in geld, en is ook bepaald in hoeverre dit effect valt te claimen door de belanghebbende. Dat wil zeggen: hoeveel van dit effect kan worden toegeschreven aan de input van de stakeholder? Dit noemt men ook wel de *impact claim*. Zowel deze claim als de financiële waardering per indicator zijn te vinden in bijlage 2. Op basis van deze impact claim

en de financiële waarde is de maatschappelijke meerwaarde van het gezinshuis berekend.

Belangrijkste opbrengsten voor het kind

Wanneer we kijken naar de maatschappelijke opbrengsten (outcome) voor het inhuishuizen kind zijn dit de belangrijkste effecten:

- **Groei van het pro-sociale netwerk:** de uitbreiding van het pro-sociale netwerk is een van de grootste meerwaardes voor de jeugdige. Onder het pro-sociale netwerk worden de personen verstaan waarmee het kind een persoonlijke en gelijkwaardige relatie heeft opgebouwd en welke hij/zij zelfstandig kan onderhouden (ook na de uitstroom uit het gezinshuis). Dit netwerk biedt het kind een basis om op terug te vallen, geeft hem/haar een plek in de maatschappij en wordt zodoende als een zeer waardevol effect aangemerkt. Het gezinshuis draagt bij aan de vorming van dit netwerk door de inzet van het eigen netwerk en de stimulans van en begeleiding bij het opbouwen van relaties.
- **Doorstroom naar betaald werk:** langdurig verblijf in een gezinshuis vergroot ook de kans dat de jeugdige doorstroomt naar betaald werk. Het kind kan zo een betekenisvolle plek in de samenleving innemen en het voorkomt daarnaast inzet van de overheid.
- **Doorstroom naar zelfstandig wonen:** verblijf in het gezinshuis vergroot ook de kans dat de jeugdige daarna doorstroomt naar een vorm van zelfstandig wonen.

Opbrengsten voor de financier

Een van de grootste financiële opbrengsten is te zien bij de financier. Door het **voorkomen van duurdere vormen van zorg** (door plaatsing in een leefgroep) wordt veel geld bespaard. Alle kinderen in de onderzochte gezinshuizen zijn niet (terug-)geplaatst naar een leefgroep.

Opbrengsten voor de zorgaanbieder & verwijzer

De plaatsing in een gezinshuis zorgde bij alle kinderen uit de deelnemende gezinshuizen voor een **duurzame plaatsing en voorkwam zo overplaatsingen**. Overplaatsingen kosten de zorgaanbieder en verwijzer (en andere belanghebbenden) doorgaans veel tijd en geld, welke nu uitgespaard blijven.

Opbrengsten voor gemeenten

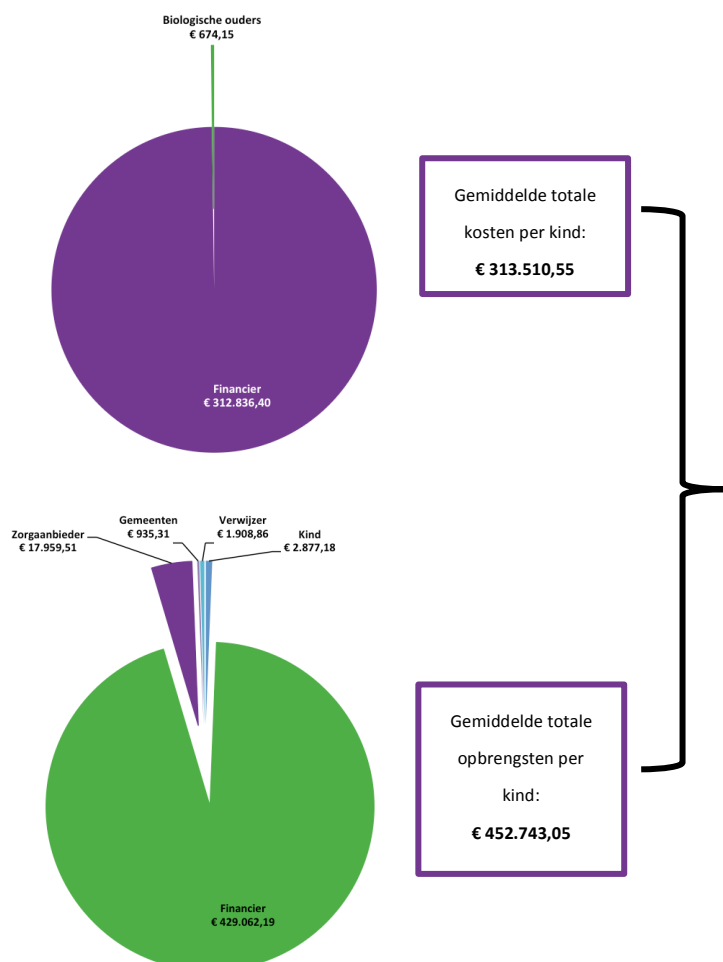
Langdurig verblijf in een gezinshuis **verkleint de kans dat een jongere in de criminaliteit komt**. Dit zowel gedurende, als na wonen in het gezinshuis. Dit scheelt een gemeente kosten rond berechting en detentie.

De andere grote 'winstpost' voor de gemeente zijn de **lagere kosten voor (speciaal) onderwijs** van de jeugdige. Opvang in een gezinshuis vergroot namelijk de kans dat een jongere doorstroomt naar regulier onderwijs, en verkleint de kans op schooluitval. Deze doorstroom, en de vergrote kans op werk, wonen en een netwerk maken de kans op grotere participatie aannemelijk.

Naast bovengenoemde opbrengsten, kunnen ook de opbrengsten van de financier vaak aan de gemeente worden toebedeeld, aangezien de gemeente in veel gevallen ook de financier is.

3.3 SROI ratio

De uitkomst van deze maatschappelijke Business Case laat zien dat de gemiddelde kosten per inhuysgeplaatst kind op de lange termijn lager zijn dan de opbrengst. De SROI ratio van de gezinshuizen uit deze mBC is gemiddeld € 1,44.

Dit betekent dat **iedere € 1,00 aan investering in het gezinshuis € 1,44 aan maatschappelijke waarde oplevert**.

Opbouw SROI ratio

De figuur op deze pagina laat de opbouw van het SROI ratio zien. Het toont de totale kosten en de stakeholders die deze investeringen doen (bovenste cirkeldiagram). Daaronder zijn de totale (maatschappelijke) opbrengsten in beeld gebracht per stakeholder (onderste cirkeldiagram).

In de figuur is te zien dat de financier zowel de grootste input levert (gemiddeld € 312.836,40 per kind) alsook de grootste opbrengst heeft (totaal € 429.062,19 gemiddeld per kind). Daarnaast is er veel waarde gecreëerd voor de gemeente (totaal gemiddeld € 17.959,51 per kind). Voor het geplaatste kind is er een totale waarde van € 2.877,18. De verwijzer en zorgaanbieder komen door de duurzamere plaatsingen bij een gezinshuis samen op een mogelijke besparing van € 2.844,17 uit (gemiddeld per kind).

De totale financiële opbrengst van de maatschappelijke effecten van de gezinshuizen uit dit onderzoek is: € 45.274.305,21.

3.4 Belangrijke, maar niet kwantificeerbare indicatoren voor meerwaarde gezinshuis

Naast de bovenstaande outcome zijn er ook diverse effecten als belangrijke bijdrages van het gezinshuis benoemd in de enquêtes, die niet konden worden gekwantificeerd vanuit de literatuur. Deze indicatoren voor de maatschappelijke meerwaarde van inhuysplaatsen zijn dan ook niet meegenomen in de berekening van het SROI ratio, maar zijn belangrijk om wel te benoemen. Ze bieden extra informatie over de kinderen en geven nog meer inzicht in de meerwaarde van gezinshuizen. Onderstaande indicatoren werden door de onderzochte gezinshuizen als belangrijke waardedragers aangemerkt.

Positieve effecten kind

Naast de gekwantificeerde uitkomsten werden onderstaande effecten door de gezinshuisouders benoemd als indicatoren voor de meerwaarde van langdurige inhuysplaatsing voor het kind:

- de kans op doorstromen naar dagbesteding;
- grote(re) kans op doorstroom naar opleiding;
- grote kans op verminderen of stabiliseren van psychologische problematiek;
- kans acceptatie stoornis of aandoening;
- en kans stabilisatie stoornis of aandoening.

Daarnaast biedt het gezinshuis volgens de ondervraagde gezinshuisouders een grote kans op het verminderen van emotionele en sociale problematiek van de jongere. Ook de kans op het verminderen van externaliserende problematiek is groot. Contact met justitie en politie wordt vaak niet voorkomen door plaatsing in het gezinshuis.

Positieve effecten biologisch gezin

Uit de vragenlijst blijkt daarnaast dat de gezinshuisouders verbetering zien in het contact tussen de inhuisgeplaatste jeugdige met de biologische ouder(s). Ook was de acceptatie van de opname van het kind door de biologische ouders groot (4 op een schaal van 5), en de kwaliteit van contactmomenten goed (4 op een schaal van 5). Volgens de gezinshuisouders en deskundigen biedt het gezinshuis hier duidelijk meerwaarde boven een leefgroep doordat de gezinshuisouder speciale aandacht schenkt aan de band met de biologische ouder(s) en er continuïteit is door het hebben van een vast contactpersoon.

Het aantal contactmomenten tussen inhuisgeplaatste kinderen en hun biologische ouders werd als 'regelmatig' aangemerkt (3,2 op een schaal van 1, nooit, tot 6, bijna dagelijks).

4. Conclusies

Deze tweede maatschappelijke Business Case Gezinshuizen bevestigt de conclusies van het eerste onderzoek: langdurige opvang in gezinshuizen heeft maatschappelijk rendement. Het laat zelfs zien dat de maatschappelijke meerwaarde van gezinshuizen in de praktijk nog groter blijkt dan verwacht met een SROI van € 1,44, tegenover € 1,30 in de rapportage van 2015. Deze meerwaarde komt grotendeels tot stand door het voorkomen van (duurdere) zorg, nu en in de toekomst. Dit ten voordele van de financier en/of gemeente. De belangrijkste effecten voor de jongere zijn de vergrote kans op het krijgen van betaald werk, het zelfstandig kunnen wonen en het opbouwen van een sterk sociaal netwerk.

Deze publicatie biedt een stevige kwantitatieve onderbouwing voor de meerwaarde van gezinshuizen. Inhuisplaatsen biedt kinderen met complexe en meervoudige problematiek een veilige, stabiele woon- en leefsituatie. Dit zorgt voor een sterk verbeterde maatschappelijke positie voor de rest van hun leven. Dit brengt niet alleen grote winst voor het kind en zijn of haar familie, maar ook voor andere betrokken partijen zoals de financiers, waaronder de gemeente. Zij sparen hierdoor (later in het leven van het kind) investeringen uit. De resultaten van deze mBC onderschrijven zowel de inhoudelijke als maatschappelijke en financiële meerwaarde van gezinshuizen.

De uitkomsten tonen aan dat het financiële rendement voor de financier het grootst is, welke vaak een gemeente is. Het uitsparen van duurdere vormen van zorg gedurende de plaatsing en andere maatschappelijke kosten later levert hen veel op. Voor het kind zit de belangrijkste waarde in het opbouwen van een sterk sociaal netwerk en het versterken van zijn/ haar maatschappelijke positie door het verkrijgen van werk en zelfstandig kunnen wonen.

Een gezinshuis biedt echter veel meer waarde dan de hierboven beschreven financiële opbrengsten. Zoals dit onderzoek toont lijken er nog veel meer waardevolle effecten te zijn, die zich lastig laten kwantificeren. Denk daarbij aan de stabilisatie of vermindering van de problematiek van de inhuisgeplaatste jongere en de verbeterde kwaliteit van contactmomenten met biologische ouders. Tezamen met de meetbare effecten geven zij aan dat inhuisplaatsen in gezinshuizen een

aantoonbare verbetering in het leven van deze jongeren betekent.

Praktische toepasbaarheid

Met behulp van de template die is ontwikkeld voor de maatschappelijke Business Case Gezinshuizen is het mogelijk om per gezinshuis de maatschappelijke opbrengsten in kaart te brengen. Hiermee kan het gezinshuis haar kwaliteit en meerwaarde tonen. Ook helpt het zorgaanbieders betere verantwoording af te leggen over de resultaten en het doelmatige gebruik van subsidiegelden. Daarnaast helpt de business case op termijn om op basis van de behaalde effecten en resultaten te sturen op kwaliteit.

Deze en de vorige mBC Gezinshuizen uit 2015 vormen tegelijk een benchmark voor de maatschappelijke meerwaarde van gezinshuizen, waarbij branche-organisaties de resultaten kunnen meenemen in hun communicatie richting financiers.

Bijlage 1. Maatschappelijke effecten gezinshuizen

Belanghebbende: Kinderen

Uitkomst	Beschrijving
Pro-sociaal netwerk	Onder een positief netwerk verstaan wij personen waarmee de kinderen een persoonlijke en gelijkwaardige relatie hebben opgebouwd (minimaal 1 jaar) die zij zelfstandig kunnen onderhouden (ook na uitstroom uit het gezinshuis)
Schooldiploma	Hiermee bedoelen wij het behalen van een schooldiploma
Doorstroom naar werk	Hiermee bedoelen wij de doorstroom naar betaald werk
Voorkomen van schulden	Hiermee bedoelen wij de mate waarin schulden worden voorkomen tijdens het verblijf in het gezinshuis
Doorstroom zelfstandig wonen	Hiermee bedoelen wij de doorstroom naar een zelfstandige woning na uitstroom uit het gezinshuis
Vrijtijdsbesteding	Hiermee bedoelen wij een stijging in de deelname aan sport, muziek etc.
Verminderen of stabiliseren van probleemgedrag	Hiermee bedoelen wij vermindering of stabilisatie van internaliserend, externaliserend of sociaal probleemgedrag
Doorstroom beschermd wonen	Hiermee bedoelen wij wonen in een woongroep (excl. ambulant)
Acceptatie stoornis of aandoening	Hierbij bedoelen wij de acceptatie van een gediagnostiseerde stoornis of aandoening
Stabilisatie stoornis of aandoening	Hierbij bedoelen wij de stabilisatie van een gediagnostiseerde stoornis of aandoening

Belanghebbende: Biologisch gezin

Uitkomst	Beschrijving
Stabiele relatie met kinderen	Hiermee bedoelen wij een verbetering in de relatie tussen de biologische ouders en het kind

Belanghebbende: Financier

Uitkomst	Beschrijving
Voorkomen duurdere zorg	Het voorkomen van duurdere zorg is voor de financier het voorkomen van plaatsing in een leefgroep. Dit is relatief duurder dan een plaatsing in een gezinshuis

Belanghebbende: Zorgaanbieder

Uitkomst	Beschrijving
Duurzame plaatsingen	Plaatsingen waarbij geen of minder overplaatsingen nodig zijn

Belanghebbende: Gemeenten

Uitkomst	Beschrijving
----------	--------------

Voorkomen criminaliteit (licht) tijdens verblijf	Lichte criminaliteit is hier een halt- of taakstraf
Voorkomen criminaliteit (zwaar) tijdens verblijf	Zware criminaliteit is hier (jeugd-)detentie
Minder schooluitval (primair)	Hiermee bedoelen wij minder uitval in het basisonderwijs (primair onderwijs)
Minder schooluitval (secundair)	Hiermee bedoelen wij minder uitval in het middelbaar onderwijs (voortgezet onderwijs)
Uitstroom van speciaal naar regulier onderwijs	Hierbij stroomt een kind van speciaal onderwijs door naar regulier onderwijs door de begeleiding in het gezinshuis gedurende 3 jaar
Voorkomen uitkeringen	Hierbij gaat het om het voorkomen van uitkeringen voor het kind
Voorkomen criminaliteit (licht) na uitstroom (3 jaar)	Lichte criminaliteit is hier een halt- of taakstraf
Voorkomen criminaliteit (zwaar) na uitstroom (3 jaar)	Zware criminaliteit is hier (jeugd-)detentie

Belanghebbende: Verwijzer

Uitkomst	Beschrijving
Duurzame plaatsingen	Plaatsingen waarbij geen of minder overplaatsingen voor nodig zijn

Bijlage 2. Impact map en opbrengsten

Onderstaande tabellen geven inzicht in alle informatie die is verzameld in deze SROI analyse.

Tabel 1. Investering, activiteiten en output van de belanghebbenden

Belanghebbenden	Activiteiten	Output
Kinderen	Ontvangen van dagelijkse opvoeding en verzorging	Dagen ontvangen zorg Contactmomenten met ouders Behandelingen
Biologisch gezin	Het onderhouden van contact met het kind	Contactmomenten met kind
Financier	Financiering verblijfs- en hulpkosten	Gefinancierde verblijfsplekken
Zorgaanbieder	Faciliteren verblijfsplek Faciliteren hulpaanvraag	Geplaatste kinderen
Gemeenten/ Zorgverzekeraar	Financiering verblijfs- en hulpkosten	
Verwijzer	Zorg voor plaatsing kind	Geplaatste kinderen
Gezinshuisouders	Opvoeden en verzorgen van geplaatste kinderen	Dagen geboden zorg

Tabel 2. Samenvatting opbrengsten per stakeholder

Belanghebbende	Gemiddelde opbrengst per kind	Gemiddelde opbrengst per gezinshuis
Kinderen	€ 2.877	€ 10.276
Financier	€ 429.062	€ 1.532.365

Gemeenten	€ 17.960	€ 64.141
Zorgaanbieder	€ 935	€ 3.340
Verwijzer	€ 1.909	€ 6.817

Tabel 3. Impact claim en opbrengsten per effect

In onderstaande tabel wordt de financiële opbrengst per maatschappelijk effect van de belanghebbenden weergegeven. Ook toont het welk deel hiervan toe te schrijven is aan de inspanning van de belanghebbende (de impact claim).

Belanghebbenden	Maatschappelijke effect (outcome)	Indicatoren	Gemiddelde waardering per kind	Gemiddelde waardering per gezinshuis	Totale waardering 28 gezinshuizen	Impact claim
Kinderen	Pro-sociaal netwerk	Aantal vertrouwenspersonen bij uitstroom	€ 1.278,27	€ 4.565,26	€ 127.827,30	32%
	Schooldiploma	Kans op schooldiploma	€ 76,29	€ 272,47	€ 7.629,02	22%
	Doorstroom naar werk	Kans doorstroom naar werk	€ 528,71	€ 1.888,25	€ 52.871,11	24%
	Voorkomen van schulden	Schulden bij instroom Kans voorkomen van schulden	€ 231,82	€ 827,97	€ 23.183,23	29%
	Doorstroom zelfstandig wonen	Kans doorstroom zelfstandig wonen	€ 497,68	€ 1.777,44	€ 49.768,21	19%
	Vrijtijdsbesteding	Deelname activiteiten instroom # activiteiten	€ 72,53	€ 259,10	€ 7.253,99	32%
	Verminderen of stabiliseren van probleemgedrag		*	*	*	28%
	Doorstroom beschermd wonen	Kans doorstroom beschermd wonen	€ 191,85	€ 685,18	€ 19.185,09	19%
	Acceptatie stoornis of aandoening		*	*	*	29%
	Stabilisatie stoornis of aandoening		*	*	*	28%
Biologisch gezin	Stabiele relatie met kinderen	Acceptatie opname kind Aantal contact-momenten Kwaliteit contact-momenten Kans op verbetering contact biologische ouders	*	*	*	26%
Financier	Voorkomen duurdere zorg	Voorkomen van leefgroep plekken	€ 429.062,19	€ 1.532.346,99	€ 42.906.219,73	100%
Zorgaanbieder	Duurzame plaatsingen	Voorkomen overplaatsingen	€ 935,31	€ 3.340,38	€ 93.530,61	46%

Gemeenten	Voorkomen criminaliteit (licht) tijdens verblijf	Kans halt-/taakstraf voorkomen tijdens verblijf	€ 117,66	€ 420,20	€ 11.765,53	22%
	Voorkomen criminaliteit (zwaar) tijdens verblijf	Kans voorkomen jeugddetentie tijdens verblijf	€ 7.794,74	€ 27.839,35	€ 779.473,80	22%
	Minder schooluitval (primair)	Kans minder schooluitval (primair)	€ 563,57	€ 2.012,74	€ 56.356,60	18%
	Minder schooluitval (secundair)	Kans minder schooluitval (secundair)	€ 979,90	€ 3.499,65	€ 97.990,19	18%
	Uitstroom van speciaal naar regulier onderwijs	Kans uitstroom van speciaal naar regulier onderwijs	€ 850,29	€ 3.036,75	€ 85.029,00	42%
	Voorkomen uitkeringen	Kans op voorkomen WBB	*	*	*	30%
	Voorkomen criminaliteit (licht) na uitstroom (3 jaar)		€ 111,80	€ 399,28	€ 11.179,97	22%
	Voorkomen criminaliteit (zwaar) na uitstroom (3 jaar)		€ 7.541,56	€ 26.934,15	€ 754.156,30	22%
Verwijzer	Duurzame plaatsingen	Voorkomen overplaatsingen	€ 1.908,86	€ 6.817,34	€ 190.885,52	46%

* Deze effecten zijn niet in geld gewaardeerd, en zijn dus niet in de berekening van het SROI ratio meegenomen.